

Hannie van Genderen
Schematherapie Opleidingen

12,5-uurs cursus/2-daagse cursus

HANTEREN VAN BOZE MODI IN SCHEMATHERAPIE

Utrecht, oktober 2021

Van Genderen Opleidingen
Eburonenweg 42
6224 HX Maastricht

+31 6 22 22 86 61

www.schematherapieopleidingen.nl
info@schematherapieopleidingen.nl

INHOUDSOPGAVE

1.	Opleiders	3
2.	Cursusprogramma	3
3.	Cursuslocatie	3
4.	Doelgroep	4
5.	Algemene informatie	4
6.	Accreditatie cursus	5
7.	Werkwijze en toetsing	5
8.	Overige cursussen en workshops	6
9.	Literatuur	10
10.	Bijeenkomst 1	12
	Bijeenkomst 2	14

De slides, de bijlagen, de vragenlijsten en de artikelen, die bij deze cursus horen, kunt u downloaden via de website www.schematherapieopleidingen.nl

Ga in het menu naar het tabblad 'Cursisten'. Vervolgens klikt u op 'Hanteren van Boze modi in Schematherapie' en vult u het wachtwoord in dat u via mail van ons heeft ontvangen. Let erop, dat u de bestanden zult moeten downloaden om ze te kunnen gebruiken!

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van H. van Genderen.

Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich te wenden tot H. van Genderen.

1. Opleiders

Mw. Drs. H. van Genderen (Hannie) – Coördinatie

Klinisch psycholoog, psychotherapeut, supervisor/leertherapeut/opleider VGct, de Vereniging voor Schematherapie, ISST Individual and Group. Geeft individuele en groepstherapie aan volwassenen met persoonlijkheidsstoornissen. Praktijk voor Klinische Psychologie van Genderen.
info@schematherapieopleidingen.nl

Dhr. Drs. R. van der Wijngaart (Remco) - Docent

Psychotherapeut, GZ-psycholoog en supervisor/leertherapeut/opleider VGct, ISST en de Vereniging voor Schematherapie. Geeft individuele therapie aan volwassenen in eigen praktijk Perspectief, Psychotherapie Maastricht. Vice President van de ISST.
+31 6 39 49 37 16 remcovanderwijngaart@gmail.com

2. Cursusprogramma

Onderwerpen	Datum	Docent
Cursusdag 1 Leren herkennen van de verschillende boze modi Algemene strategieën in hanteren boosheid Boze Beschermers: empathische confrontatie Pest&Aanval: grenzen stellen Zelfverheerlijker: hanteren eigen schema's Roofdier modus	22-10-2021	Drs. Remco van der Wijngaart
Cursusdag 2 Boze Kind modus: ventileren-empatiseren-reëleriteit Razende Kind modus: ventileren en begrenzen Stimuleren van Boze Kind modi Oefenen van geleerde vaardigheden	03-11-2021	Drs. Remco van der Wijngaart

3. Cursuslocatie

Vergadercentrum
Vredenburg 19
3511 BB Utrecht
T (030) 2310068

4. Doelgroep

Hulpverleners met een postdoctorale opleiding* of vaktherapeuten (RVB), die werken met schematherapie. Een voorwaarde voor deelname is kennis en vaardigheden op het gebied van schematherapie op basisniveau (d.w.z. minimaal 25 uur cursus).

- * In het reglement van het register schematherapie staat kort samengevat:
Hulpverleners die GZ, PT, KP, psychiater of vaktherapeut (RVB) zijn kunnen deelnemen en degenen die in opleiding zijn tot deze registratie. Ook (aspirant) leden van specialistische verenigingen mogen deelnemen.
Anderen (bv. basispsychologen en overige HBO-ers) mogen alleen deelnemen als zij nauw samenwerken met geregistreerde schematherapeuten. Voor de precieze formulering zie www.schematherapie.nl onderdeel reglement cursussen.

5. Algemene informatie

Deze cursus is voor schematherapeuten die in de klinische praktijk geconfronteerd worden met modi waarin de cliënt boos is. Voor veel therapeuten zijn dat de meest uitdagende situaties: De cliënt is prikkelbaar en weigert steeds geïrriteerder om de oefeningen te doen die de therapeut voorstelt.

De cliënt ontsteekt zonder duidelijke aanleiding in een woede uitbarsting waarin alle ervaren onrecht eruit gespuwd wordt.

De cliënt wordt dreigend boos wanneer hij voelt dat de therapeut zich niet respectvol genoeg gedraagt.

Soms is de agressie en boosheid wat verhuuld en gedraagt de cliënt zich neerbuigend en kleinerend.

Therapeuten kunnen heel verschillend reageren op dergelijke vormen van boosheid. Sommige therapeuten vinden boosheid zo lastig dat ze het bij voorbaat proberen te vermijden dat de cliënt ontevreden, geïrriteerd of boos zou kunnen worden. Boze cliënten kunnen echter ook gevoelens oproepen van angst, tekortschieten of falen in de therapeut waardoor de therapeut zich angstig en onzeker voelt of misschien zelf boos wordt.

In deze cursus leren de cursisten op de eerste plaats om goed te differentiëren tussen de verschillende vormen van boosheid. De leidende vraag daarbij is 'Vanuit welke modus toont de cliënt de boosheid?'. De cursisten zullen in twee dagen leren om boze modi beter te hanteren met gebruik van specifieke methoden en technieken. Doelstelling van de cursus is dat aan het eind van de twee dagen cursisten beter in staat zijn met boosheid in de therapeutische relatie om te gaan.

Met die doelstelling heeft de cursus een afwisselend en levendig karakter; korte inleidingen worden afgewisseld met demonstraties middels rollenspellen of dvd-fragmenten om vervolgens zelf te oefenen met de getoonde methoden en technieken in kleine groepjes.

Onderwerpen die aan bod zullen komen:

- Boze Beschermers, Pest&Aanval modus, Zelfverheerlijker, Boze Kind, Razende Kind, Boze Straffende Ouder en Gezonde Volwassen boosheid
- Empathische confrontatie, grenzen stellen, imaginatie met rescripting, meerstoelen techniek, therapeutische relatie en eigen schema's

6. Accreditatie cursus

Voor deze cursus wordt erkenning door de VGCT, FGzPt en Register Vaktherapie aangevraagd.

7. Werkwijze

In deze cursus zal, naast kennisoverdracht, vooral veel aandacht zijn voor het oefenen van vaardigheden in twee of drietallen. Tijdens de hele cursus wordt gebruik gemaakt van eigen casuïstiek bij het oefenen van de therapeutische vaardigheden. Aan het einde van de twee dagen wordt de groep in 2 subgroepen verdeeld en krijgt iedere deelnemer in de subgroep de kans om de geleerde vaardigheden toe te passen op een gespeelde casus.

8. Overige cursussen en workshops

Er is een uitgebreid aanbod van vervolgcursussen en workshops voor verschillende doelgroepen. Om deze cursussen en workshops te volgen dien je minimaal een basiscursus schematherapie van 25 uur gevolgd te hebben.

VOLWASSENEN

Cursus Schematherapie voor Gevorderden (25 uur)

Na de basiscursus is het sterk aan te bevelen om via supervisie en intervisie meer ervaring op te doen met de behandeling van lichtere tot middelzware patiënten. Daarna kan een cursus schematherapie voor gevorderden (25 uur) gevolgd worden. In deze cursus ligt het accent op zwaardere problematiek en kunnen alle persoonlijkheidsstoornis aan de orde komen. In deze cursus is veel ruimte voor de inbreng van problematiek van eigen patiënten en de knelpunten, die de cursist ervaart, bij het toepassen van de verschillende technieken.

Cursus Schematherapie voor Cluster C (25 uur)

Patiënten met een Cluster C persoonlijkheidsstoornis lijken makkelijker te behandelen, omdat zij minder vaak in crisis raken, maar hun hardnekkige vermijdende en controlerende copingstrategieën zijn tamelijk moeilijk te doorbreken. Ook patiënten met hardnekkige angst- en stemmingsstoornissen hebben nogal eens (trekken van) een ontwijkende-, afhankelijke- of een dwangmatige persoonlijkheidsstoornis waardoor hun klachten onvoldoende verbeteren door de reguliere behandelmethodes.

Recent zijn een aantal modusmodellen voor cluster C ontwikkeld door Arnoud Arntz en anderen en zijn meer specifieke behandeltechnieken ontwikkeld om deze problematiek te behandelen.

Cursus Schematherapie in Groepen (25 uur)

Veel patiënten lijken nog meer te profiteren van groepstherapie dan van de toch al zo succesvolle individuele schematherapie. Het meeste onderzoek is gedaan naar de effectiviteit bij patiënten met BPS, maar inmiddels is ook al veel ervaring opgedaan met cluster C problematiek. Schematherapie in groepen (STG) is een integratieve vorm van groepstherapie, die aspecten van directieve groepstherapie combineert met aspecten van psychodynamische groepen. In STG wordt veel gebruik gemaakt van experimentele technieken. In de cursus zal hier veel aandacht aan besteed worden.

ADOLESCENTEN

Schematherapie Gevorderd voor Adolescenten (25 uur)

Dit is een cursus voor gevorderden, dus voor deelnemers, die al een basiscursus schematherapie (voor adolescenten of volwassenen) hebben gevolgd en enige ervaring met schematherapie hebben opgedaan. In deze cursus komt de toepassing van de schematherapie met betrekking tot specifieke adolescenten-thema's aan de orde

Schematherapie in Groepen voor Adolescenten (25 uur)

Schematherapie in groepen (STG) is een interactieve vorm van groepstherapie, die aspecten van directieve groepstherapie combineert met aspecten van de psychodynamische groepen. In STG wordt veel gebruik gemaakt van experimentele technieken. De inhoud van de cursus is gebaseerd op jarenlang ervaring van de Riagg Maastricht (afdeling kind en jeugd) en de resultaten van het onderzoek van Farrell, Shaw & Webber.

WORKSHOPS

Schematherapie Supervisoren (2 dagen)

Sinds 1 mei 2016 is het voor aanstaande supervisoren van de Vereniging voor Schematherapie verplicht een tweedaagse supervisorencursus te volgen. Ook voor schematherapeuten, die al langer supervisor zijn, is deze cursus interessant om de supervisie-vaardigheden te verdiepen. In deze cursus wordt de cursist vertrouwd gemaakt met de state-of-the-art op het gebied van supervisie geven, de taken en verantwoordelijkheden van effectief supervisorschap en het competentiegericht superviseren van schematherapeuten.

Workshop Schematherapie voor Partnerrelaties (2 dagen)

Schematherapie kan toegepast worden in een partnerrelatie waarbij een van de twee of allebei een persoonlijkheidsstoornis hebben.

Een partnerrelatie betreft immers een 'interpersoonlijke ontmoeting' tussen de individuele schema's en onderliggende basisbehoeften van beide partners. Helaas, ontwikkelen relaties zich lang niet altijd volgens het initiële droomscenario. Als de basisbehoeften binnen een intieme relatie onvervuld blijven, worden oude schema's en coping strategieën en modi opnieuw 'getriggerd'. Bij ST-C (Schema Therapy for Couples) ligt de focus op het valideren en vervullen van elkaars basisbehoeften. ST-C integreert cognitieve-, experiëntiële- en gedragsmatige technieken en 'limited reparenting', gericht op iedere partner afzonderlijk en beide partners samen. In deze workshop leren de deelnemers o.a.

- De relatieproblematiek te herformuleren in termen van schema's, copingstrategieën en modi.
- Ontdekken wat de onderliggende boodschappen zijn, die de schema's en modi bij elke partner 'triggeren'.
- Hoe de partners hun eigen behoeftes kunnen herkennen en vervullen en ook die van de ander.

Ouderschematherapie (2 dagen)

Ouderschematherapie is erop gericht om ouders te steunen om zoveel mogelijk vanuit hun gezonde oudermodus te reageren op modi van het kind. De modusinteractiecirkel geeft helderheid hoe modi van het kind en van de ouder elkaar triggeren. Er wordt ingegaan op de behoeften van ouders zelf, die in het verleden en vaak nu nog steeds niet bevredigd werden en gekeken hoe ouders kunnen omgaan met modi van het kind en de behoeften van het kind.

Schematherapie bij jongeren met gedragsproblemen en persoonlijkheidsproblematiek (2 dagen)

Het werken met jongeren met gedragsproblemen stelt ons voor allerlei uitdagingen. Zo hebben deze jongeren over het algemeen weinig intrinsieke motivatie voor verandering of behandeling en roepen de gedragsproblemen allerlei schema's en modi bij onszelf op. In deze verdiepende 2-daagse workshop worden richtlijnen en behandelstrategieën, zowel gericht op de individuele jongere als op het systeem, besproken en geoefend.

Vervolgcurcus 'groepsschematherapie voor adolescenten en volwassenen (2 dagen)

Groepsschematherapie kan heel complex zijn en ook meer ervaren schematherapeuten worstelen soms met zeer uitdagende en lastige cliënten en groepsituaties. Tevens kunnen complexe situaties ontstaan door de interactie tussen de twee co-therapeuten.

Diverse knelpunten, zoals omgaan met agressie in de groep, groepsleden weigeren mee te doen aan oefeningen voor het blijde kind of die zo'n sterke beschermer hebben dat zij vrijwel nergens aan meedoen enzovoorts, zullen in deze workshop aan de orde komen.

Workshop 'Imaginaire Rescripting' (2 dagen)

Imaginaire rescripting wordt over het algemeen gezien als een van de meest effectieve technieken binnen de schematherapie. Toch is het vaak niet eenvoudig om deze techniek toe te passen. Zo worden therapeuten regelmatig geconfronteerd met uitdagende situaties waarin de patiënt bijvoorbeeld zegt 'Ik heb geen herinneringen uit mijn kindertijd' of 'Ik wil niet die oude herinneringen ophalen, waarom zou dat helpen?'. Verder zijn patiënten in hun jeugd vaak zo beschadigd dat de herinneringen aan hun jeugd erg emotioneel beladen zijn. Therapeuten voelen zich daardoor geremd om met imaginatie beelden uit dat belaste verleden op te halen uit angst voor decompensatie.

Workshop 'Meerstoelentechniek' (2 dagen)

Het is bekend dat de stoelentechniek een belangrijk werkzaam element is binnen schematherapie, omdat het de schema's verandert op belevingsniveau. In de praktijk blijkt het echter vaak toch moeilijk om deze techniek toe te passen. Sommige therapeuten voelen zich onervaren in het toepassen van deze techniek, omdat het niet hun gebruikelijke manier van werken is. Daarnaast zijn er in de praktijk diverse uitdagende situaties die nog niet behandeld zijn in eerdere cursussen.

Workshop hanteren van boze modi in schematherapie (2 dagen)

Doelstelling van deze workshop is het beter in staat zijn met boosheid in de therapeutische relatie om te gaan.

In deze cursus leren de cursisten op de eerste plaats om goed te differentiëren tussen de verschillende vormen van boosheid. De leidende vraag daarbij is "vanuit welke modus toont de patiënt de boosheid?". Is dat het boze kind, een boze beschermer, een aanval en pestmodus, een zelfverheerlijker of de gezonde volwassene?" De cursisten zullen in twee dagen leren om boze modi beter te hanteren met gebruik van specifieke methoden en technieken.

Specialistische workshop 'Chronische Depressie' (1 dag)

Hoewel CGT een bewezen effectieve behandeling is van depressie is slechts 40-50% van de patiënten klachtenvrij na een eerste behandeling. Bovendien ontwikkelt 5-20% van deze populatie een chronische vorm van depressie die therapieresistent lijkt te zijn. Deelnemers leren in deze workshop hoe ze een chronische depressie kunnen conceptualiseren in termen van schema's en modi. Daarnaast leren ze hoe ze specifieke methoden en technieken uit de schematherapie kunnen toepassen in de behandeling van chronisch depressieve klachten. De dag zit vol, soms speelse, oefeningen om veel ervaring op de te doen en tegelijkertijd niet 'besmet' te raken met de depressieve klachten waarover gesproken wordt."

Workshop 'Narcistische persoonlijkheidsstoornis' (1 dag)

Narcisme is in onze samenleving wijdverbreid, maar mensen met narcistische problematiek hebben niet zo vaak een hulpvraag. De behandeling wordt bemoeilijkt door het egocentrische en arrogante gedrag waar narcisten om bekend staan, alsmede de woedebuien, die optreden als de patiënt zich tekortgedaan of gefrustreerd voelt. Hierdoor eindigen veel behandelingen voortijdig, al dan niet door toedoen van de therapeut. Deze workshop heeft als doel de specifieke problemen bij de behandeling van NPS beter te leren hanteren. Onderwerpen zijn o.a.

- De dynamiek van narcisme goed begrijpen
- Valkuilen in het hanteren van de therapeutische relatie herkennen en hanteren
- Technieken aanpassen om effectiviteit van de behandeling te vergroten.

9. Literatuur

Bij elke bijeenkomst staat aangegeven welk deel van een boek van toepassing is bij dit cursusonderdeel. Als u het lezen van kleine stukjes van hoofdstukken niet prettig vindt, raden wij u aan om het hele hoofdstuk te lezen, want de rest komt meestal bij een andere bijeenkomst aan de orde.

De reden waarom de literatuur is opgesplitst is, is niet alleen van inhoudelijke aard, maar ook vanwege het beperken van het aantal te lezen pagina's per bijeenkomst.

Verplichte literatuur uit aan te schaffen handboeken:

- Genderen, H. van, Jacob, G. & Seebauer, L. (2012). **Patronen doorbreken, Negatieve gevoelens en gewoonten herkennen en veranderen.** Amsterdam: Uitg. Nieuwezijds.
 2. Boze en impulsieve kindmodus
 3. Straffende oudermodus p. 66-71 6 p.
 4. Overlevingsmodi: Overcompensatie: p. 77-80 en 95-102 10 p.
 7. Het boze kind onder controle krijgen p. 127-138 12 p.
 9. Disfunctionele oudermodi de mond snoeren p. 147-161 15 p.
 10. Overlevingsstrategieën veranderen p. 163-170 en 173-176 10 p.
- Arntz A. & Jacob G. (2012), **Schematherapie een praktische handleiding.** Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.
 2. Het modusmodel:39-42 en Boze beschermer p. 47 en 54-55 7 p.
 5. Copingmodi overwinnen: Overcompensatie p. 107-109 en 112-113 en 117 (onderaan) -118 6 p.
 7. Boze en impulsieve kindmodi p. 179-189 en 192-198 18 p.
 8. Disfunctionele oudermodi: Straffende ouder p. 217-221 5.p.

Verplichte literatuur op de website www.schematherapieopleidingen.nl (zie pag. 2):

- Genderen, H. van, & Arntz, A. (2010). **Schematherapie bij borderline-persoonlijkheidsstoornis. Amsterdam:** Uitgeverij Nieuwezijds.
 6. Technieken: Ervaren en uiten van gevoelens p. 119-126 8 p.
 10. Methodieken per modus p. 171-186 16 p.

Aanbevolen literatuur:

- A. Arntz: **Schematherapie en de behandeling van persoonlijkheidsstoornissen** Gedragstherapie september 2016
- Beck, A.T., Davis,D., & Freeman, A. (2015). **Cognitive Therapy of Personality Disorders** (third edition), New York: The Guilford Press.
- Genderen, H. van, & Arntz, A. (2010), **Schematherapie bij borderline-persoonlijkheidsstoornis.** Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.
- Vreeswijk, M. van, Broersen, J. & Nadort, M.M. (2008). **Handboek Schematherapie, theorie, praktijk en onderzoek.** Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
- Young, J.E., Klosko, J.S., & Weishaar, M.E. (2005). **Schemagerichte therapie. Handboek voor therapeuten.** Houten: Bohn Stafleu Van Loghum.
- Young, J.E., & Klosko, J.S. (1999). **Leven in je leven. Leer de valkuilen in je leven kennen.** Lisse: Swets & Zeitlinger.

**Aanbevolen USB's/streaming:
Schematherapie, stap voor stap**

Remco van der Wijngaart & Hannie van Genderen
www.schematherapy.nl

- **Schematherapie voor cluster B en C persoonlijkheidsstoornissen**
SCHEMA THERAPY, working with modes
Te bestellen via www.schematherapy.nl (let op schematherapy is anders gespeld)
- **Fine Tuning Imagery Rescripting.**
Remco van der Wijngaart en Chris Hayes
www.schematherapy.nl
- **Fine Tuning Chairwork. NIEUW!!!**
Chris Hayes en Remco van der Wijngaart
www.schematherapy.nl
- **Schema therapy for the avoidant, Dependent and Obsessive-Compulsive Personality Disorder**
www.schematherapy.nl
- Voor voorbeelden van cognitieve technieken wordt verwezen naar de dvd's '**Cognitieve therapie, de Socratische dialoog**' en '**Cognitieve therapie, methoden & technieken**':
www.dvd-cognitievetherapie.nl
- **Schematherapie voor de borderline persoonlijkheidsstoornis**
Te bestellen via www.schematherapie.nl

Literatuur voor dag 1

- Genderen, H. van, Jacob, G. & Seebauer, L. (2012). **Patronen doorbreken, Negatieve gevoelens en gewoonten herkennen en veranderen.** Amsterdam: Uitg. Nieuwezijds.
 - 4. Overlevingsmodi: Overcompensatie p. 77-80 en p. 95-102 10 p.
 - 10. Overlevingsstrategieën veranderen p. 163-170 en p. 173-176 10 p.
- Arntz A. & Jacob G. (2012), **Schematherapie een praktische handleiding.** Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.
 - 2. Het modusmodel: Boze beschermer p.39-42 en p.47 en 54-55 7 p.
 - 5. Copingmodi overwinnen: Overcompensatie p.107-109 en p. 112-113 en p. 117 (onderaan) -118 6 p.

Literatuur voor dag 2

- Arntz A. & Jacob G., (2012), **Schematherapie een praktische handleiding.** Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.
 - 6. Kwetsbare kindmodi behandelen p. 129-177 49 p.
 - 5. Copingmodi overwinnen p. 114-128 14 p.
 - 8. Disfunctionele-oudermodi behandelen p. 201-226 24 p.
 - 9. De gezonde-volwassene-modus versterken p. 227-336 10 p.
 - Wijngaart, R. van der (2015) *Ways to strengthen the Healthy Adult.* In 'Schema therapy bulletin' Issue 1, May 2015. p. 7-10 4 p.
 - Genderen, H. van, Jacob, G. & Seebauer, L. (2012). **Patronen doorbreken, negatieve gevoelens en gewoonten herkennen en veranderen.** Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.
 - 3. Oudermodi p 47- 72 26 p.
 - 5. Gezonde-volwassenenmodus p. 105-113 9 p.
 - 9. De disfunctionele oudermodus de mond snoeren p. 147-161 15 p.
 - 10. Overlevingsstrategieën veranderen p. 163-176 14 p.
 - 11. De gezonde volwassene sterker maken p. 177-186 10 p.
- Totaal 181 p.**

Aanbevolen literatuur:

- Arntz, A., **Imagery Rescripting for Personality Disorders: Healing Early Maladaptive Schemas.**
In: Working with Emotion in Cognitive-Behavioral Therapy Techniques for Clinical Practice Edited by [Nathan C. Thoma](#) and [Dean McKay](#) (2014) p. 175-202
- Young, J. E., Klosko J.S., & Weishaar, M.E (2005). **Schemagerichte therapie, Handboek voor therapeuten.** Houten: Bohn Stafleu Van Loghum.
 - 8. Werken met schemamodi p. 294 – 322
- Genderen, H. van, & Arntz, A. (2010). **Schematherapie bij borderline-persoonlijkeheidsstoornis.** Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.
 - 6. Technieken p. 79-86 en 92-102 en 111
 - 10. Methodieken per modus p. 171-186

10. Bijeenkomsten

Programma dag 1	Datum : 22 oktober 2021 Tijd : 09.45 tot 17.00 uur Docent(en) : Remco van der Wijngaart
------------------------	--

Voorafgaand aan deze bijeenkomst te lezen literatuur: zie pagina 11

Leren herkennen van de verschillende boze modi

Algemene strategieën in hanteren boosheid

Boze Beschermers: empathische confrontatie

Pest & Aanval: grenzen stellen

Zelfverheerlijker: hanteren eigen schema's

- 09.45 - 10.05 Welkom, voorstellen, doelen van workshop
10.05 - 11.00 Overzicht en differentiatie tussen verschillende boze modi: plenaire bespreking differentiaal diagnose boze modi, rollenspellen en dvd-voorbeelden ter illustratie en oefening
- 11.00 - 11.15 Algemene strategieën in het hanteren van boosheid: voorafgaand aan en tijdens sessie; inleiding en plenaire bespreking
11.15 - 11.30 koffie

Teveel boosheid Coping modi:

Boze Beschermers: empathische confrontatie

- 11.30 - 11.40 Inleiding
11.40 - 12.00 Demonstratie Empathische confrontatie
12.00 - 12.20 Zelf oefenen tweetallen
12.20 - 12.30 Nabespreken oefening

12.30 - 13.00 Lunch

Pest & aanval: grenzen stellen

- 13.00 - 13.15 Inleiding
13.15 - 13.40 Demonstratie grenzen stellen Pest&Aanval modus
13.40 - 14.10 Oefenen in drietallen
14.10 - 14.25 Nabespreken

14.25 - 14.45 Inleiding managen eigen schema's

14.45 - 15.00 koffie/thee

Zelfverheerlijker: hanteren eigen schema's

- 15.00 - 15.45 Hanteren eigen schema's: fishbowl exercise rond Zelfverheerlijker
15.45 - 16.15 Oefenen in drietallen: hanteren van Zelfverheerlijker en eigen schema's

Roofdier modus

- 16.15 - 16.45 Plenaire bespreking en oefening met toepassen van geleerde vaardigheden bij roofdier modus
16.45 - 17.00 Evaluatie van de dag en voorbespreken huiswerk

Programma dag 2	Datum : 03 november 2021 Tijd : 09.45 tot 17.00 uur Docent(en) : Remco van der Wijngaart
------------------------	---

Voorafgaand aan deze bijeenkomst te lezen literatuur: zie pagina 11

Boze Kind modus: ventileren-empathiseren-realiteit
Coping modi: keuze uit verschillende coping modi
Stimuleren van Boze Kind modi
Oefenen van geleerde vaardigheden

09.45 - 10.05 Bespreken ervaringen na Dag 1

Boze Kind

10.05 - 10.25 Inleiding Boze Kind modus en strategie

10.25 - 10.45 Demonstratie ventileren, valideren en realiteitstoetsing

10.45 - 11.00 Koffie

11.00 - 11.30 Plenair oefenen met ventileren-empathiseren-realiteitstoetsing

11.30 - 11.50 Oefenen in tweetallen

11.50 - 12.00 Nabespreken oefening

Coping modi

12.00 - 12.10 Keuze met welke coping modus geoefend wordt Inleiding op modus en te keizen strategie

12.10 - 12.30 Demonstratie

12.30 - 13.00 Lunch

13.00 - 13.10 Inleiding op oefenen in drietallen

13.10 - 13.35 Oefenen in drietallen

13.35 - 13.45 Nabespreken oefening

Boosheid bij de Ontwijkende-, Afhankelijke en Obsessief-Compulsieve PS OF Boosheid van de Straffende Ouder modus

13.45 - 14.45 Inleiding op te weinig boosheid bij cluster C stoornissen; strategieën om boosheid te stimuleren

14.45 - 15.00 Thee/koffie

Toepassen geleerde vaardigheden

15.00 - 15.15 Inleiding op oefening in 2 groepen

15.15 - 16.15 In twee groepen oefenen met boze modi; toepassen van geleerde vaardigheden

16.15 - 16.30 Nabespreking oefening

16.30 - 16.45 Ruimte voor resterende vragen of ervaringen

16.45 - 17.00 Evaluatie van de workshop

